

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Cronica economică. — Aplicarea legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane. — Situația. — Cronica: Neurolog. Lămurire. Refacerea creditului. Bilanțul Băncii Românești pe anul 1936. Modificarea legii pentru înființarea Consiliului Superior Economic. Banca Națională își modifică statutele. Un împrumut francez. Bursa.

Cronica economică.

— În cursul săptămânii trecute piața externă a petrolului a fost fermă. S'au înregistrat importante urcări la motorină, petrol și benzină. Doar prețurile la păcura parafinoasă au rămas slabe. Raporturile noastre cu Austria, Italia și Bulgaria au rămas neschimbate. Cu Iugoslavia, guvernul român a făcut o compensație între produse petrolifere și cupru. Primă tranșă de 500 vagoane a fost încărcată în portul Giurgiu în șleperi, cari au ajuns deja la destinație. A doua cantitate de produse petrolifere de circa 500 vagoane se va face prin vagoane cisterne cfr. via Jimbolia și prin vagoane prin Constanța. Valorile la bursă remarcă o fermitate pronunțată și se crede că această fermitate va fi tot mai accentuată, date fiind cererile insistente de produse petrolifere.

Materialele necesare industriei noastre de petrol pentru forage și rafinerii se importă, în cea mai mare parte, din Germania. În această țară sunt mai ieftine și pot fi plătite în mărci, deci fără de vize libere și forte. Însă, partea de exportul de petrol în Germania este atât de redusă, încât disponibilul rezervat plășilor de materiale necesare forajului și rafinării este încă departe de a putea acoperii toate necesitățile industriei românești. În urma insistențelor depuse de industriașii interesați pe

lângă Ministerul de Comerț și Industrie și pe lângă Banca Națională, institutul nostru de emisiune a comunicat Joi industriașilor că cererea lor a fost satisfăcută, exportul de petrol în Germania majorându-se pentru primul trimestru din anul acesta cu circa 31 milioane Lei. Se vede prin urmare, că tratativele duse de dl Valer Pop și Ministrul Germaniei la București, Fabritius, au fost încununete de succes.

— O conjunctură excepțional de favorabilă pe piața internațională a lemnului a determinat o creștere considerabilă a exportului de lemn românesc. În afară de vechii noștri clienți, România este pe cale de a dobândi noi și importante locuri de desfacere a unuiu dintre principalele obiecte de export și de bogăție, care este lemnul. În Anglia trimitem tot felul de produse lemnoase, cu deosebire expedim în timpul din urmă cantități mari de doage de stejar, care pătrund pentru întâia dată pe piața britanică. În Franța perspectivele comerțului de lemn românesc — reduse în trecut — azi sunt mai mult decât favorabile. Taxa de import pe lemn în Franța a fost micșorată în ultimul timp de guvernul francez dela 64 Lei de tonă la 12 Lei. În vederea intensificării relațiilor noastre forestiere cu țara aliată s'au început și se duc între reprezentanții României și ai Franței tratative economice, despre cari nu ne îndoiim că vor duce la bune rezultate. Asociația industriilor forestiere a decis urcarea prețurilor la produsele lemnoase exportabile în Grecia, cu 10 shilingi la metru cub, și cu 4—5 pengö la cele exportabile în Ungaria. În ce privește furnizarea traverselor necesare C. F. R-ului, suntem informați că administrația cfr. va începe negocieri cu societățile forestiere. Se știe, că licitația finută în Septembrie 1936 a fost anulată pentru motivul, că firmele nu au acceptat condițiile puse în caetul de sarcini.

Prin cumpărările directe, cfr. deabia și-au putut procura un milion de traverse. Pentru procurarea restului de 2 milioane de traverse, de cari căile noastre ferate mai au momentan nevoie, se vor începe conversații directe cu întreprinderile respective. Pentru 18 Februarie a. c. suntem înformați, că se va ține la cfr. o licitație pentru aprovizionarea cu 25 mii vagoane lemne de foc, necesare personalului cfr. din serviciile exterioare și centrale.

— Din însemnările noastre fugare și săptămânale nu putem omite cercetările și informațiile referitoare la principala noastră sursă de avuție: agricultura. În această privință, nu am putea să dăm știri prea optimiste, dar nici pesimiste. Până azi, în anul acesta, nu au căzut, în nici o parte a țării, straturi bogate de zăpadă, atât de necesară tuturor sămănăturilor de toamnă și indispensabilă umidității pământului în primăvară. În multe părți ale țării, din cauza insuficienței stratului de zăpadă sau din cauza viscolului, pământul a rămas descoperit, în timp ce gerul pare a se întefi. Totuși grafie împrejurărilor prielnice din toamnă, sămănăturile s'au desvoltat în condiții bune, încolțind frumos. Frigul din Decembrie 1936 le-a oprit însă vegetația, fapt foarte favorabil de data asta pentru sămănături, deoarece gerul nu le-a putut strica cu nimic, chiar nici acolo, unde solul a fost complet descoperit. Rezultatul acesta favorabil poate fi dedus și din împrejurarea, că prin regiunile prin excelență producătoare de grâu, ca de pildă șesul Dunării și câmpia Tisei, gerul pe pământ nu a scăzut sub -12° și nici nu a durat prea mult. În regiunile în cari termometrul a înregistrat cea mai joasă temperatură, -25° , cum s'a întâmplat pe podișul Transilvaniei și în Bucovina, sămănăturile nu au suferit nici un prejudiciu, fiind acoperite aproape peste tot locul cu pătura de zăpadă suficientă. La nordul Bărrăganului, unde se pare că, — din cauza gerului, care a găsit pământul complet descoperit, a atins o temperatură joasă și a durat timp mai îndelungat — sămănăturile de toamnă au avut de suferit pagube importante, situația nu e de natură alarmantă, pentru motivul foarte simplu, că aici cultura grâului se practică pe o scară foarte redusă, în raport cu porumbul și orzul, ambele cereale de primăvară.

— În domeniul metalurgic, piața internă s'a caracterizat în săptămâna trecută printr'o activitate foarte vie. În comparație cu perioada corăspunătoare din anul trecut, cifra afacerilor marchiază o urcare considerabilă. Se contează pe o înviorare deosebită a comerțului de fier, mulțumită ameliorării capacității de cumpărare a agricultorilor, precum și începerii companiei de construcții din primăvară. Din cauza urcării continue a prețului pe piețele

străine, prețul aramei și semifabricatelor de aramă s'a urcat cu circa 3 Lei la kilogram. Deasemenea s'a urcat și prețul Cositorului și a Zincului. Piața internă va resimți influențele celei externe, mai ales în privința cositorului și zincului, deoarece industria noastră fiind ținută a importa aceste două metale, va fi obligată a suporta și taxa ad-valorem mai urcată. În ce privește plumbul, care din toamna anului trecut și până mai deunăzi, putea fi importat la noi fără nici o autorizare prealabilă, Delegația Economică a guvernului a decis, în ultima sa ședință, reintroducerea acestui metal sub regimul contingentării. Măsura a fost luată pe considerentul, că producția în țară a plumbului este suficientă pentru satisfacerea necesităților comerțului și industriei românești.

— O vorbă răspândită mai ales în Ardeal ne spune, că judecata cea bună a românului, vine la urmă. Se vede treaba că așa suntem noi Căci altfel, cum s'ar putea explica întârzierea, cu care se rezolvă problemele vitale, cari agită societatea românească, mai ales pe tărâmul economic. Ne-a trebuit nu mai puțin de 20 de ani, ca să putem constata imensa lipsă de in și cânepă, — plante pe cari solul țării noastre le-ar putea produce în cantități nebănuite. În ședința ultimă a Delegației Economice a guvernului s'a discutat amănunțit chestia intensificării culturii acestor plante textile. S'a ajuns la următoarele soluții: se va înființa un consiliu pe lângă Ministerul Domeniilor și o societate mixtă cu un capital inițial de 100 milioane, a căror menire exclusivă va fi industrializarea acestor produse. Mai bine mai târziu, decât niciodată, zice românul. Cultivarea acestor plante la noi a fost cu desăvârșire neglijată, deși are o însemnătate colosală pentru economia noastră națională. Deși trăim sub regimul contingentării, totuși importăm textile în valoare de circa trei miliarde Lei anual. Trimitem, deci, devize foarte scump dobândite pentru plata acestor materii, în timp ce inul și cânepa ar putea să înlocuiască o mare parte din import. Dar nu este mai puțin adevărat, că întinderea suprafețelor, pe cari să se cultive aceste plante este în funcție, în primul rând, de înființarea filaturilor, cari să prelucruze materia primă, precum și de topităriile sistematice. Mai trebuie, apoi, o încurajare și producătorilor. Ca primă măsură, se preconizează selecționarea semințelor și o garantare serioasă a desfacerii, în care scop se va realiza o înțelegere prealabilă cu fabricile textile din țară. În străinătate, industria textilă a reușit să realizeze foarte frumoase și solide pânze și stoffe de in și cânepă-combinate cu bumbac și cu mătăsă. Iată pentru care motive ne bucurăm de recenta inițiativă a cercurilor noastre oficiale și nu ne îndoim un moment

măcar, că eforturile depuse vor fi urmate de cele mai îmbelșugate rezultate.

— Deși în aparență nu are nici o importanță economică, care să intre în preocupările noastre, nu putem totuși a nu releva prăpădul provocat de inundațiile fluviilor Ohio și Mississippi din Statele Unite, în special asupra orașelor Cincinnati și Cairo. Sute de oameni morți, peste o jumătate de milion de oameni fără adăpost, pagubele materiale peste 500 milioane dolari, zirele ne informează că America nu a înregistrat până azi o catastrofă în proporțiile celei de azi. În Cincinnati, unde sunt foarte multe rezervoare de benzină, s'au produs explozii, cari au dărâmat zeci de case. Guvernul federal, în frunte cu președintele său și al republicii, Roosevelt, sunt la datorie și preocupați cu deosebire pentru preîntâmpinarea epidemiilor inerente unor asemenea împrejurări și de îngrijirea populației rămase fără adăpost. La ora când încheiem cronica, ni se comunică faptul înspăimântător, că fluviile Ohio și Mississippi sunt în creștere continuă.

Cu toată civilizația, omul nu a reușit să parazeze și să paralizaze loviturile grave ale naturii, nici chiar Americanii, cari sunt cei mai bine înarmați în lupta cu agenții cosmici.

S. P.

Aplicarea legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA I.

18 Septembrie 1936.

RENUNȚĂRI SUB IMPERIUL LEGILOR ANTERIOARE. — Dacă debitorul trebuia să aibe vocațiune la beneficiul legii sub imperiul căreia înțelegerea a fost încheiată. — Soluțiune negativă. — (art. 74 legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934).

Legiuitorul din 7 Aprilie 1934 referindu-se la actele de renunțare intervenite sub regimul legilor de conversiune, fără să distingă dacă debitorii cari au dat declarația de renunțare beneficiau sau nu de dispozițiunile legii în vigoare la data actului de renunțare, urmează că orice renunțare la beneficiile legilor anterioare de conversiune, dacă a fost făcută în timpul aplicării acelor legi, ridică debitorului dreptul de a invoca dispozițiunile noiei legi din 7 Aprilie 1934.

(Alexandru Protopopescu ș. a. cu Banca Națională a României ș. a.)

CURTEA: Asupra recursului făcut de către Alexandru Protopopescu și Maria Al. Protopopescu în

contra deciziei civile de conversiune Nr. 36 din 5 Decembrie 1935 a Curții de Apel Craiova Secția I-a.

Având în vedere deciziunea atacată din care rezultă: La 30 Septembrie 1929, soții Maria și Al. Protopopescu s'au împrumutat dela Banca Comerțului Corabia cu suma de Lei 460.000 ipotecând moșia Vădastra din județul Romanași și emițând totodată cambii pentru această sumă cu semnătura Al. Protopopescu, cari urmau a fi preschimbate din 6 în 6 luni, până la complecta achitare. Se mai prevedea prin convențiune între altele că în caz de executare, odată cu facerea comandamentului să se dea imobilul ipotecat în primirea unui conservator și în caz de nepreschimbarea polițelor și neexecutarea la termen a obligațiilor din contract, creanța devine exigibilă deplin drept. La 22 Iunie 1932 soții Protopopescu au cerut asanarea judiciară pe temeiul legii din 19 Aprilie 1932, indicând ca creditorii pe lângă alții pe Banca Comerțului Corabia cu o poliță în valoare de 500.000 Lei, Banca Românească din Craiova cu o poliță în valoare de 40.000 Lei, firma Gantz și Comp. cu o creanță de 50.000 Lei. La 16 Mai 1932, Al. Protopopescu a dat Băncii Comerțului o declarație autentică prin care arată că renunță la beneficiul legii asanării datoriilor agricole din 19 Aprilie 1932. La 4 Mai 1934, soții Protopopescu declară din nou, în baza art. 1, 30 și 81 din legea dela 7 Aprilie 1934, că cer asanarea datoriilor indicând aceiași creditorii. La 5 Noembrie 1934, creditorul Traian Vasiliu, intentează acțiune în contra soților Protopopescu, în baza art. 69 din legea dela 7 Aprilie 1934, pentru a se constata că pentru datoria ce o au pârâții nu beneficiază de avantajile legii, deoarece Al. Protopopescu a renunțat expres față de toți creditorii săi la beneficiul legii de asanare. La această cerere au făcut intervenție firma Gantz, Banca Națională a României și Banca Românească, cerând toți să se constate că debitorul Al. Protopopescu nu mai poate beneficia de legea din 7 Aprilie 1934, în urma declarației de renunțare sus menționată, declarație care a rămas valabilă și sub imperiul legii din 7 Aprilie 1934, conform art. 74 alin. 2. Creditorul Traian Vasiliu desistându-se dela cererea sa în ședința dela 12 Ianuarie 1935, a chemat apoi în judecată pe Al. Protopopescu și firma Gantz, pentru a se declara nulă o transacțiune intervenită între acești pârâți pe motiv că fiind autenticată posterior legii din 7 Aprilie 1934, în conformitate cu art. 20 conține pentru debitor clauze mai avantajoase decât prevedea legea și deci ea este făcută în paguba celorlalți creditorii. Debitorul Alex. Protopopescu a chemat și el în judecată pe Traian Vasiliu, pentru a se declara nulă declarația de renunțare la conversiune amintită mai sus. Toate aceste cereri au fost conexasate de Tribunalul Romanași Secția I-a prin jurnalul Nr. 2384 din 13 Martie 1935, iar apoi prin sentința civilă Nr. 188 din 20 Martie 1935 Tribunalul a respins cererea lui Protopopescu, pentru anularea declarației de renunțare la conversiune, a respins cererea lui Traian Vasiliu pentru anularea transacțiunii sus amintite și admițând cererile de intervențiune făcute de firma Gantz, Banca Națională și Banca Românească, a constatat că debitorul Al. Protopopescu nu poate beneficia de legea din 7 Aprilie 1934. În contra acestei sentințe făcând apel soții Maria și Al. Protopopescu, Curtea din Craiova Secția I-a, prin deciziunea atacată cu recurs a respins apelul ca nefondat.

Având în vedere că înaintea Curții de Apel recurentul Al. Protopopescu a susținut că declarația de renunțare pe care a dat-o la 16 Mai 1932 este nulă fiind smulsă prin violență morală exercitată asupra sa de Banca Comerțului, că nu-i va preschimba polițele, că îi va lua moșia în posesie și îl va executa de nu va da acea declarație, adăogând că darea declarației a fost smulsă sub influență directă și determinată a temerei de care era cuprins, în scop de a obține un angajament străin datoriei prevăzută în act. În dovedirea acestor susțineri recurentul Al. Protopopescu a cerut proba cu martori. Curtea de Apel a respins această apărare și proba propusă în dovedirea ei, arătând că prin actul de ipotecă soții Protopopescu au consimțit ca în caz de neîndeplinirea vreunei obligațiuni, Banca creditoare va putea să urmărească, să vândă moșia, să numească un conservator, iar debitorul Protopopescu nu se plânge că aceste clauze ar fi fost smulse prin violențe, și că deci odată ce prin sus zisul act de ipotecă Banca avea dreptul să ceară îndeplinirea tuturor obligațiilor printre cari și aceea ca preschimbarea polițelor să se facă la termen, sub sancțiunea indicată, urmează că cererea de a se aplica aceste sancțiuni constituie un drept, iar nu o violență morală de natură să distrugă libertatea consimțământului.

Având în vedere că această parte din deciziunea Curții de Apel este criticată prin motivul I de casare astfel formulat:

„I. Violarea art. 956 cod civil, cu exces de putere, greșită interpretare a art. 956 cod civil, denaturarea probelor cerute, a probei cu martori, eroare grosieră, nemotivare“.

Considerând că din examinarea conținutului actului de ipotecă dela 30 Septembrie 1929 rezultă că faptele ce s'au invocat înaintea Curții de Apel că ar constitui mijloacele de violență și influențare exercitate asupra recurentului Al. Protopopescu la darea declarației de renunțare din 16 Martie 1932, nu sunt altceva decât însăși sancțiunea și căile de executare prevăzute prin actul de ipotecă în favoarea creditorului, pentru cazul în care recurenții nu și-ar îndeplini obligațiunile luate de ei prin acel act.

Că, așa dar, Curtea de Apel fără a săvârși o denaturare sau eroare grosieră de fapt, a constatat identitatea între ceea ce recurenții pretindeau că ar constitui mijloace de violență și influențare a consimțământului și între ceea ce actul de ipotecă prevedea ca o sancțiune a neîndeplinirii obligațiilor contractuale.

Considerând că prin motivul I de casare recurenții mai pretind, că ei au înțeles să se plângă nu în contra exercitării drepturilor ce decurgeau din convențiunea de împrumut, ci în contra modului, a procedurii injuste și a abuzului comis prin amenințarea exercitării acelor drepturi cu scopul de a se smulge consimțământul debitorului la darea declarației de renunțare.

Considerând că violența pe care art. 956 cod civil o prevede drept cauză de nulitate a obligațiunei contractate de o parte, nu poate avea acest caracter și efecte decât dacă ea consistă din fapte nedrepte sau ilicite.

Considerând că în principiu nu poate constitui o violență în sensul și cu consecințele prevăzute de art. 956 cod. civil faptul de a uza, sau de a arăta că

se va uza, de căile de executare prevăzute de un contract, din moment ce acele căi de executare nu sunt oprite de lege.

Că în speță, dar, recurgerea la căile de executare prevăzute în actul de ipotecă din 30 Septembrie 1929 nu poate constitui o atare violență, deoarece recurenții nu au pretins și nici azi nu pretind, că acele sancțiuni și căi de executare ar fi nelegale.

Că, dacă în drept se admite că folosirea unor căi legale de executare poate totuși în anume condiții să constituie o violență care să conducă în baza art 956 cod civil, la nulitatea obligațiunii contractate de o parte, — această excepțiune dela regula arătată are loc atunci când obligațiunea ce a fost obținută întrebuințarea sau amenințarea întrebuințării căilor de executare, ar avea ea un caracter ilicit sau ar fi excesivă și disproporționată.

Considerând, însă, că o declarațiune de renunțare la beneficiile legii de conversiune, — adică obligațiunea care în speță se pretinde de recurent că a fost smulsă prin violență — nu poate fi privită în drept ca un act ilicit sau excesiv, pentru că însuși legiuitorul o admite și se ocupă de ea, regulamentându-i efectele prin art. 74 alin. II al legii din 7 Aprilie 1934.

Că, în consecință, Curtea de Apel hotărând că declarația de renunțare din 16 Mai 1932, nu poate fi nulă din cauza modului în care a fost obținută, prin amenințarea recurgerei la căile de executare prevăzute în convențiunea din 30 Septembrie 1929, a dat prin aceasta o soluțiune care nu violează art. 956 cod. civil și nici principiile de drept privitoare la acest text de lege, așa că motivul I de casare este neîntemeiat.

Având în vedere că înaintea Curții de Apel recurenții au mai susținut, că declarația de renunțare din 16 Mai 1932, dată de recurentul Al. Protopopescu este lipsită de orice efect juridic, deoarece recurentul nu îndeplinea condițiunile cerute de art. 88 din legea din 19 Aprilie 1932 și de legea de complectare din 26 Octombrie 1932 și deci el nu avea vocațiune la beneficiile legii și că neînfrând în prevederile acestei legi, nu sunt aplicabile dispozițiunile art. 74 alin. II din legea dela 7 Aprilie 1934; Curtea de Apel a respins această susținere, cum și cererea în legătură cu ea, de a se admite proba cu martori pentru a dovedi neîndeplinirea condițiunilor legii din 19 Aprilie 1932, motivând că art. 74 alin. II din legea dela 7 Apr. 1934, vorbește în general de orice renunțare, fără a distinge dacă este dată de persoane care intrau sau nu în prevederile legii, și dacă debitorul care a renunțat la beneficiul legii înseamnă că a recunoscut că are posibilitatea de a respecta angajamentele sale, fiind el singur în drept să aprecieze dacă intră sau nu în conversiune.

Având în vedere că această parte din deciziunea Curții de Apel este criticată prin motivul II de casare astfel formulat:

„II. Eroare grosieră, greșită interpretare și nemotivare, cu exces de putere“.

Considerând că potrivit dispozițiunilor art. 74 al. II din legea dela 7 Aprilie 1934, debitorii cari au renunțat în mod expres la beneficiul legilor anterioare pentru conversiunea datoritiilor nu mai pot invoca dispozițiunile legii de față și rămân supuși dreptului comun.

Considerând că legiuitorul referindu-se la actele de renunțare intervenite sub regimul legilor de conversiune, fără să distingă dacă debitorii cari au dat declarația de renunțare, beneficiau sau nu de dispozițiunile legii în vigoare la data actului de renunțare, urmează că orice renunțare la beneficiile legilor anterioare de conversiune, dacă a fost făcută în timpul aplicării acelor legi, ridică debitorului dreptul de a invoca dispozițiunile noii legi din 7 Aprilie 1934, rămânând el supus dreptului comun, indiferent dacă intra, ori nu, în prevederile legii sub imperiul și la beneficiile căreia a dat atare declarație de renunțare.

Că așa dar, urmează în speță, că instanța de apel prin o bună interpretare a dispozițiilor art. 74 al. II din legea dela 7 Aprilie 1934, a respins mijlocul de apărare invocat de recurentul Al. Protopopescu, prin care susținea că declarația sa de renunțare la beneficiul legii din 19 Aprilie 1932, ar fi lipsită de orice efect juridic, pentru că el nu intra în prevederile acelei legi.

Că în consecință prima parte a motivului II de casare prin care se critică procedura Curții de Apel în această privință, este neîntemeiată.

Că dacă instanța de apel nu s'a mulțumit să justifice respingerea mijlocului de apărare în discuție numai prin temeiul suficient al invocării art. 74, alin. II din legea dela 7 Aprilie 1934, ci a mai adăugat și o altă motivare, adaosul este de prisos și deci fără interes a se examina celelalte critici cuprinse în motivul II de casare, care se referă la acest inutil adaos de motivare.

Având în vedere că recurentul Al. Protopopescu a mai susținut înaintea Curții de fond, că actul de transacțiune încheiat cu firma Gantz și autentificat la 31 Mai 1934, este nul, deoarece confecționarea lui s'a făcut prin manopere frauduloase întrebunțate de această firmă și în dovedirea susținerii sale, a cerut să i se admită proba cu martori, pe care însă Curtea de Apel a respins-o, pe de o parte pentru că din anume considerațiuni a dedus că nu poate fi vorba de existența unor manopere frauduloase și pe de altă parte pentru cuvântul, că din moment ce a decis că declarația de renunțare făcută de debitor către Banca Comerțului din Corabia, este operantă față de toți creditorii, dovada cu martori solicitată devine inutilă, chiar de s'ar admite ipotetic că s'ar fi dovedit fraudă.

Având în vedere că această parte din deciziunea Curții de Apel este criticată prin motivul III de casare astfel formulat:

„III. Violarea art. 960 și 961 cod civil și exces de putere, greșită interpretare a lor, eroare grosieră și nemotivare“.

Considerând că motivul III de casare urmează a fi respins ca fiind fără interes examinarea lui, deoarece prin el se critică numai una din cele două motiveri, independente între ele, în baza cărora Curtea de Apel a respins susținerea nulității transacțiunei menționate și anume se critică numai prima motivare sprijinită pe constatarea neexistenței fraudei, lăsându-se neatacată cea de a doua motivare sprijinită pe inutilitatea invocării fraudei și a probei cerută în legătură cu ea, motivare care ea singură este suficientă pentru a menține soluțiunea dată asupra acestui punct.

Având în vedere că recurentul Al. Protopopescu a mai susținut înaintea Curții de Apel, că Banca Națională a României încasând rata dela 15 Noemvrie 1934, depusă de debitor fără nici o rezervă a achiesat prin aceasta la lichidarea datoriei în baza legii din 7 Aprilie 1934. — Curtea de Apel a respins această susținere, arătând că ridicarea de către Banca Națională a României a ratei depusă de debitor pentru termenul de 15 Noemvrie 1934, s'a făcut cu rezervă în ceea ce privește dreptul debitorilor de a beneficia de legea lichidării datorilor, rezervă cuprinsă în scrisoarea recomandată cu data de 7 Februarie 1935, trimisă soților Protopopescu, depusă la dosar și a cărei primire deși aceștia o tăgăduesc, tăgăduirea nu este verosimilă — zice Curtea de Apel — neaducându-se nici o dovadă dela Oficiul Poștal că la 7 Februarie 1935, nu s'a expediat scrisoarea. În afară de aceasta Curtea de Apel mai adaogă, că întrucât debitorul Al. Protopopescu se găsea într'un proces serios de conversiune în care Banca Națională și alți creditori îi contestau dreptul de a beneficia de conversiune, este exclus ca Banca Națională să fi ridicat suma fără rezervă și că în fine în tot cazul debitorul Al. Protopopescu neîntrând în conversiune în urmă declarației sale din 1932 și art. 74 alin. II din legea dela 7 Aprilie 1934, sumă ridicată de Banca Națională nu putea să fie decât o sumă ce i se datora în contul creanței ce o avea la aceea bancă.

Având în vedere că această parte din deciziunea Curții de Apel este criticată prin motivul IV de casare astfel formulat:

„IV. Violarea art. 1167 cod civil, cu exces de putere, greșită interpretare, eroare grosieră“.

Considerând că după cum s'a arătat, Curtea de Apel justifică respingerea apărării recurenților sprijinită pe achiesare, nu numai prin constatarea ce o face că încasarea ratei dela 15 Noemvrie 1934, s'a făcut de către Banca Națională cu rezervă, asupra dreptului debitorilor de a beneficia de legea lichidării, ci această soluțiune o mai justifică și pe afirmațiunea că în speță nu era posibilă o atare achiesare, din cauza declarațiunii de renunțare dată de debitorul Al. Protopopescu în 1932 și a dispozițiilor art. 74 alin. II din legea dela 7 Aprilie 1934.

Că această din urmă motivare, dedusă din actul de renunțare din 1932 și din dispozițiunile art. 74 alin. II din legea dela 7 Aprilie 1935, nefiind de fel criticată prin recurs și ea fiind suficientă pentru a a menține respingerea apărării sprijinită pe achiesare, urmează că examinarea motivului IV de casare este lipsită de interes, deoarece prin acest motiv se critică numai constatarea pe care o face Curtea de Apel asupra rezervei formulată de Banca Națională la încasarea ratei dela 15 Noemvrie 1934.

Că pentru acest cuvânt motivul IV de casare trebuie înlăturat.

Având în vedere că în partea finală a deciziunii sale, Curtea de Apel arată că în ce privește apelul făcut de Maria Al. Protopopescu, ea nefiind debitoare adică nedatorând nimica creditorilor de mai sus, cererile făcute prin acest apel de numita nu au nici un fond juridic și deci cată a fi respinse ca neîntemeiate.

Având în vedere că această parte din deciziunea Curții de Apel este criticată prin motivul V de casare astfel formulat:

„V. Exces de putere, nemotivare, înlăturarea tuturor motivelor și probelor invocate, denegare de dreptate, omisiune esențială“.

Având în vedere că instanța de apel a constatat în fapt prin deciziunea supusă recursului, că recurenta Maria Al. Protopopescu nu este debitoare și nu datorează nimica creditorilor cari figurau în proces

Considerând că întrucât prin recurs nu se atacă această constatare de fapt pentru denaturare, sau eroare gravă de fapt, urmează că recurenta Maria Al. Protopopescu, nu se poate plânga — cum greșit se plânga în motivul V de casare — că instanța de apel nu s'a pronunțat asupra situațiunei ei de debitare în raport cu legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 și cu toate celelalte chestiuni puse în discuțiune în procesul de față.

Că dealtfel independent de aceasta, după cum rezultă din expunerea faptelor procesului, nici prin cererile de intervențiune formulate de creditorii firma Gantz și ceilalți și nici prin celelalte două acțiuni cu a căror judecare a fost sesizată prima instanță, recurenta Maria Al. Protopopescu nu a figurat ca parte chemată în judecată, ci atare calitate a avut numai prin acțiunea provocatorie intentată de Traian Vasiliu, dela care acesta desistându-se și prima instanță luând act de desistare, urmează de aci, că recurenta Maria Al. Protopopescu, nu avea nici o calitate de a face apel decât numai cu privire la valabilitatea desistării, punct asupra căruia ea nu s'a plâns; că această concluziune, a lipsei de calitate, fiind o simplă consecință de drept, care rezultă din faptele constatate ale pricinei, fără a fi necesară o nouă constatare sau apreciere a lor, urmează că Inalta Curte poate să completeze cu ea motivarea Curții de fond.

Că în consecință fiind neîntemeiat și cel din urmă motiv de casare, recursul trebuie respins, fixându-se cheltuielile de judecată prin apreciere la suma de 5000 Lei.

Pentru aceste motive

Curtea

În virtutea legii

Respinge recursul.

*Deciziunea No. 935 din 18 Septembrie 1936
dos. No. 239/1936.*

Președinția dlui *Al. Iuca*, președinte : Raportor dl Consilier *C. M. Ionescu*; avocați dnii *Bosnief Paraschivescu* p. recurent și *Cristoforeanu* p. Banca Națională a României.

Situația.

Lucrările pregătitoare pentru viitorul buget continuă la Ministerul de Finanțe.

Din informațiunile gazetelor din Capitală, principiile acestui buget sunt:

a) cheltuielile de personal rămân, în principiu, neschimbate;

b) cheltuielile la material vor fi mărite cu aproximativ 1.500 milioane Lei;

c) nu se mărește impozitele.

La întocmirea bugetului viitor, după cum se poate vedea și din principiile, cari stau la baza lui, conducătorii de azi țin seamă de dorința Suveranului, care în discursul său de Anul Nou a dat câteva indicații prețioase asupra viitorului buget, în ceea ce privește fizionomia sa generală.

M. S. Regele a atras atenția guvernanților că, în anul acesta vor trebui necondiționat ameliorate:

1. Sănătatea publică;

2. Drumurile și

3. Inzestrarea armatei.

Numai astfel se explică faptul că cheltuielile de material se măresc în anul acesta cu aproximativ 1 miliard și jumătate de Lei.

Această sumă va fi repartizată Ministerelor respective pentru a și îndeplini misiunea indicată de voința regală.

Cheltuielile de personal formează o problemă grea pentru bugetul pe 1937—38. Complectări de personal în aparatul administrativ nu se vor face până la 1 Aprilie 1937. După data aceasta se vor lua hotărâri de complectări de vacanțe pe exercițiul 1937—38.

Problema salariilor funcționarilor publici, care s'a adus în discuția publică de nenumărate ori, a rămas până acum nerezolvată. Deoarece cheltuielile de personal rămân neschimbate, nu poate fi încă vorba de armonizarea salariilor funcționarilor publici.

Că nu se mărește impozitele, e lucru foarte natural. Și așa ele sunt urcate, încât contribuabilii le plătesc cu foarte mare greutate.

Iar, dacă e vorba de economii bugetare și fonduri pentru inzestrarea armatei, ele se pot face din alte părți. Și ar fi timpul ca, guvernul să se gândească mai serios la inzestrarea țării cu tot felul de armament, deoarece a început să miroase aerul a praf de pușcă.

Lumea așteaptă să vadă, satisfăcute nevoile urgente ale țării, iar nu mângâierea unui echilibru bugetar teoretic.

De acest lucru ar trebui să țină seamă mai mult conducătorii de azi ai țării.

ION OPRÎȘ.

CRONICA

Necrolog. Dr. Enea Papiu, fost avocatul Băncii Ardeleana din Orăștie, a încetat din viață în ziua de 19 I. crt., în etate de 64 ani.

Răposatul a fost o figură bine cunoscută în cercurile economice din Ardeal, fiind în timpul din urmă membru în mai multe Consilii ale băncilor noastre.

Lămurire. În ultimul nostru număr s'a publicat APELUL „Solidarității“ către Onor. Guvern, către domnii șefi de partide etc. Acest apel a fost prezentat tuturor șefilor de partide. În textul publicat în revista noastră, din o regretabilă greșală s'a amintit numai de Partidul Național Creștin.

Anume s'a cules acest apel după copia exemplarului destinat d-lui Președinte al Partidului Național Creștin. Suntem convinși, că cefitorii noștri nu vor da o interpretare eronată acestei greșeli.

Refacerea creditului. Zilele trecute s'au adunat la București reprezentanții băncilor din țară, pentru a discuta noile proiecte de legi cu caracter economic și cari au menirea să refacă creditul.

Adunarea a fost prezidată de către dl Al. Săvulescu, membru în consiliul Superior Bancar, care luând cuvântul a arătat starea grea în care se găesc cele mai multe din instituturile de credit din țară.

A cerut ca, legea bancară depusă în parlament să se voteze cât mai grabnic, cu unele modificări, menite să îmbunătățească actuala lege. Deasemenea se cere ca legile pentru protejirea creanței și respectul obligațiilor, să fie cât mai grabnic votate și promulgate, pentruca să se dea puțină creditului să reintre în funcțiune.

Dl Al. Săvulescu crede că a fost greșită ideea creării de credite speciale pentru diferitele categorii de debitori, agricultori, meșteșugari, funcționari, etc. și că ar fi fost mai nimerit ca creditele necesare celor vizați să se fi acordat prin bănci. Statul și Banca Națională a României punând la dispoziția băncilor sumele necesare cu un procent redus.

Dl Gr. Coandă, în cuvântarea ținută a spus că problema creditului a rămas ca o rană sângeros deschisă pentru credit și pentru bănci. Atât timp cât debitorii nu vor putea fi constrânși să-și achite cu punctualitate ratele de conversiune expirate și în curs, la cari îi obligă legea și afăta timp cât și pentru viitor nu se fac legi drepte, riguroase de executare silită

a debitorilor răi platnici, reînvierea creditului și viabilitatea băncilor sunt peste puțină.

Despre revendicările băncilor din Ardeal și Banat, formulate în întrunirea de luna trecută dela Cluj a vorbit dl secretar general.

S'a votat o moțiune, care cuprinde revendicările băncilor din țară și care va fi prezentată de către o delegațiune a instituțiilor de credit, dlui ministru de finanțe Mircea Cancicov, dlui guvernator al Băncii Naționale și Corpurilor legiuitoare.

Se crede că prin stăruința băncilor problema va fi cercetată și soluționată așa cum o cer interesele superioare ale țării.

Acțiunea „SOLIDARITĂȚII“ în privința aceasta e bine cunoscută și din apelul publicat în numărul trecut al Revistei Economice.

Bilanțul Băncii Românești pe anul 1936. Intr'un număr din anul trecut „Revista Economică“ s'a ocupat de Banca Românească din București, cu ocaziunea împlinirii primului pătrar de veac de activitate.

S'au arătat atunci progresele realizate de această instituție serioasă în decursul celor 25 de ani parcurși.

Iată că bilanțul de pe anul 1936 publicat zilele acestea vine să confirme spusesele acestea.

Examinând bilanțul Băncii Românești pe anul 1936 găsim:

Fondul de rezervă a fost în 1935 de aproximativ 200 milioane Lei, — iar în 1936 a crescut cu 60 milioane Lei, în care intră și fondurile de amortizare ale creditelor dubioase.

În 1935 datoria la Banca Națională era de 375.224.025 Lei, iar în 1936 a scăzut la 223.791.455 Lei. Imprumuturile pe ipotecă, cambii, etc., au crescut la 869.7 milioane față de 756.8 milioane în 1935. Deasemenea depunerile au crescut la 2608 milioane Lei, dela 2145 milioane în 1935.

Sporirea simțitoare a capitalurilor depuse a adus cu sine creșterea împrumuturilor.

La 1 Ianuarie 1935, datoriile de conversiune erau de 156 milioane Lei, iar la finea anului 1936 ele sunt de 103 milioane Lei.

Contul debitorilor, în 1935 era de 1904 milioane. Scontul a crescut la 869 milioane, față de 756 milioane.

În cursul anului trecut Banca a încasat 109 milioane dobânzi dela debitori și 58 milioane dela scont. Beneficiul net pe 1936 este de 40 milioane Lei, la care se adaugă și beneficiul reportat din 1935 de Lei 18 milioane, în total Lei 58,3 milioane.

Se crede că dividendul pe anul trecut va fi mai mare. În 1935 a fost de 5 la sută.

Disponibilul Băncii a crescut dela aproximativ 600 milioane în 1935, la un miliard 120 milioane în 1936, din care 396 milioane sunt în străinătate.

Citind bilanțul Băncii Românești pe 1936 constatăm că afacerile pe cari le face sunt mereu în creștere.

I. P.

Modificarea legii pentru înființarea consiliului superior economic. Consiliul legislativ a dat aviz favorabil, asupra proiectului de lege pentru modificarea art. 205 din legea pentru înființarea consiliului superior economic.

Proiectul acesta prevede că, în viitor toate terenurile date în folosință și exploatare Camerelor de Agricultură, sunt scutite de impozite și de orice taxe către stat, județ și comună.

Apoi, sunt exceptate dela beneficiile legii lichidării datoriilor agricole, datoriile Camerelor de Agricultură contractate la Casa de Depuneri și cecuri poștale, precum și acele datorii către stat, cari derivă din fonduri procurate dela Casa de Depuneri și Cecuri poștale.

Banca Națională își modifică statutele.

În ziua de 21 Februarie a. c. B. N. R. pe lângă adunarea generală ordinară va mai ține o ședință extraordinară în care se vor aduce unele modificări statutelor în vigoare. Este vorba de adăogirea unui capitol nou care să prevadă posibilitatea Băncii Naționale de a participa la diferitele societăți de credit ce se vor înființa de către stat. Adică Banca Națională să subscrie o parte însemnată din capitalul Institutului național de credit agricol, al Institutului de credit meșteșugăresc și al Institutului de credit național funcționăresc.

Se știe că până acum statutele Băncii Naționale interzic categoric participarea ei la astfel de organizații.

Un împrumut francez. Guvernul francez duce tratative, la Londra, pentru obținerea unui mare împrumut, menit să întărească prestigiul guvernului, atât în țară, cât și în străinătate.

Ziarele londoneze scriu că negocierile sunt aproape terminate și în curând împrumutul care ar fi de cca 50 milioane lire sterline, va fi acordat.

Termenul de rambursare al acestui împrumut ar fi de un an de zile, iar dobânda de 3 la sută.

Banca Franței garantează acest mare împrumut.

Bursa. De câteva săptămâni Bursa din București își menține aceiași fermitate, fără să fie însă lipsită de fluctuațiuni destul de frecvente.

În ultimele zile piața și în special rentele externe au manifestat o vădită tendință de urcare. Împrumutul stabilizării și Împrumutul dezvoltării se bucură de

frumoase urcări și în bursele din occident, unde cotează, fiind negociate mai mult ca de obicei.

Rente interne au fost deasemenea ferme.

Exproprierea a crescut dela 46¹/₄ la 47¹/₄; Devoltarea la 44; Renta 1933 la 47,40; Stabilizarea la 51¹/₂; Inzestrarea titluri mici la 67¹/₂ și Renta internă de consolidare la 27¹/₈.

Piața acțiunilor diverselor societăți bancare și petrolifere a avut un volum de transacțiuni mare.

S'au înregistrat urcări simțitoare, atât la cursuri, cât și la încheieri.

Acțiunile Banca Națională au obținut cursul 4850, Banca Românească a crescut dela 408 la 424, Banca de Credit Român dela 315 la 345, Banca Albina Sibiu la 270 și Creditul Industrial dela 688 la 700.

Deci, piața bancarelor a fost susținută, obținând majorările la toate încheierile.

Piața petroliferelor a fost mai fermă, înregistrând urcări importante. Acțiunile Astra Română s'au urcat dela 1170 la 1195, Steaua Română dela 550 la 565, Creditul Minier dela 315 la 325, Mica staționară la 1.430, iar celelalte marche ază mici fluctuațiuni fără prea mare importanță.

Asigurările cotează: Dacia România 5000—, Generala 1350—, Steaua României 950—, Agricola-Fonciera 275; Naționala 260; Franco-Română 775; Asigurarea Românească 475—,

Acțiunile societăților de asigurare din Ardeal: Prima Ardeleană și Transsylvania nu se vând la bursă.

Cursul devizelor negociabile e slab.

Numai coroana cehoslovacă este mai fermă, la cursul de 4.76. Marca germană a suferit scăderi continue, dela 41—42, a atins cursul de 36.90, în târgul interbancar. Cauzele acestei scăderi simțitoare sunt termenul scurt de negociere și scăderea cursului de cumpărare al Băncii Naționale. Șilingul austriac provenit din exportul vechiu cotează 26.25, cel provenit din exportul nou cotează 25.50.

Celelalte devize n'au fost negociabile în ultimile zile.

I. D. P.

Codul Penal Regele Carol al II-lea
cu index alfabetic Lei 20—

Codul de Procedură Penală
cu index alfabetic Lei 20—

Mareșal Alexandru Averescu

Notițe zilnice din războiul (1916-18)
Lei 150—

Depozit la Librăria „Dacia Traiană”, Sibiu Piața Unirii 7